

Remiss av promemorian En samlad torvprovning (Ds 2015:54)

Ert dnr M2015/03820/Ee

Sammanfattning

Länsstyrelsen är positiv till förslaget att upphäva lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter (torvlagen) och förordningen (1985:626) om vissa torvfyndigheter (torvförordningen) så att provning och tillsyn av energitorvtäkter regleras i miljöbalken. I huvudsak torde den föreslagna ordningen medföra samordnings- och kvalitetsvinster vid provningen utan att ge avkall på skyddet för människors hälsa och miljön.

Länsstyrelsen bedömer att förutsättningarna vid tillsyn blir mer likvärdiga eftersom även energitorvtäkter kommer att få en årlig tillsynsavgift. Länsstyrelsen har synpunkter på avgiftens storlek, se nedan.

Vidare anser länsstyrelsen att det även fortsättningsvis ska ske en lämplighetsprovning om någon annan än den som har meddelats tillstånd till energitorvtäkt blir verksamhetsutövare för takten, mer om det nedan.

Länsstyrelsens synpunkter

Miljö- och hälsopåverkan från energi- och odlingstorvtäkter är likvärdiga, det är därför rimligt att de provas enligt samma lagstiftning. Vad avser energiförsörjning saknar koncessionssystemet aktualitet, i och med den nuvarande energipolitiken med generella ekonomiska styrmedel. Länsstyrelsen instämmer i huvudsak även i de övriga föreslagna ändringarna vilka blir följderna av att torvlagen och torvförordningen upphävs.

Länsstyrelsen konstaterar att beredskapsaspekter inte behandlas i remissen men förutsätter att sådana, om så är relevant, beaktas.

Torvtäkter har på senare tid varit tämligen ovanliga i Halland, varför förändringarna inte förväntas medföra påtagliga konsekvenser vare sig för länets miljöprovningsdelegation eller för länsstyrelsen i övrigt.

Avgifter

Vad avser avgift för provning och tillsyn noterar länsstyrelsen följande: Enligt 2 kap. 1 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken, ska den som har tillstånd till en verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöprovningförordningen betala en provnings- och tillsynsavgift. För alla miljöfarliga, tillståndspliktiga verksamheter utom torvtäkter är avgiftens storlek beroende av om länsstyrelsen eller någon annan än länsstyrelsen har tillsyn över verksamheten. Redan nu finns möjlighet för länsstyrelsen att överlåta tillsynen av odlingstorvtäkter till en kommunal nämnd. Det görs dock

2016-01-27

500-7535-15

ingen skillnad i avgiftsförordningen på om länsstyrelsen eller någon annan har tillsynsansvaret för en torvtäkt, utan avgiften är densamma; 1 500 kr. Framöver kommer det även att vara möjligt att överlåta tillsynen av energitorvtäkter. Om tillsyn överläts åt en kommunal nämnd kommer nämnden att ta ut tillsynsavgift. Enligt förslag till taxa från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) kan en sådan avgift motsvara en årlig tillsynstid om allt från 12 till 120 timmar (ca 800-900 kr/h) beroende på tillståndsgiven mängd/yta. Med nuvarande prövnings- och tillsynsavgifter kan det därmed komma att föreligga orimligt stora skillnader i tillsynsavgifter för en torvtäkt beroende på vem som har tillsynsansvaret.

Det föreligger även stora skillnader i avgifter mellan torvtäkter och övriga typer av täkter. Den årliga prövnings- och tillsynsavgiften för odlingstorvtäkter är för närvarande 1 500 kr oavsett ytstorlek eller uttagmängd. Till detta kommer en särskild prövningsavgift för markavvattning och tillsynsavgift för markavvattningsverksamheten om 800 kr/h. Energitorvtäkter kommer att få samma avgift om de föreslagna ändringarna genomförs. Andra typer av täkter har en differentierad avgift baserad på tillsynsmyndighet och taktens omfattning. Länsstyrelsen kan inte se att det finns skäl att särbehandla torvtäkter från övriga täkter vad avser avgifter för prövning och tillsyn. Även avgiften för torvtäkter bör baseras på tillsynsmyndighet och taktens omfattning. Med nuvarande ordning får till exempel en bergtäkt som har länsstyrelsen som tillsynsmyndighet och en tillståndsgiven mängd om minst 5 milj. ton betala en årsavgift om 26 250 kr. En torvtäkt som har länsstyrelsen som tillsynsmyndighet får, utöver en prövningsavgift om 6 000-12 000 kr per koncessionsområde¹ en årlig avgift om 1 500 kr och möjligen en tillsynsavgift om 800 kr/h för tillsyn av markavvattningen. Som jämförelse kan nämnas att bergtäkt av samma omfattning som i exemplet ovan och som har en kommunal tillsynsmyndighet får betala årlig prövnings- och tillsynsavgift om 18 300 kr till staten och, utifrån SKL:s förslag till taxa, 70 000 kr eller mer till den kommunala nämnden.

Sammanfattningsvis anser Länsstyrelsen att kostnadstäckningen för energitorvtäkter är otillräcklig och inte i nivå med övriga typer av taktverksamhet.

I sammanhanget kan nämnas att de spännvidder, vad avser tillståndsgivna mängder, som finns för de olika beloppen i 10.11 och 10.20 bilagan till förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken måste anses vara föråldrade och bör anpassas efter de vanligtvis större mängder som tillstånden omfattar idag. Det ligger dock utanför promemorians avgränsning.

Kunskapskravet

Enligt 2 kap 1 § miljöbalken är alla som avser att bedriva eller bedriver en verksamhet skyldiga att vid prövning och tillsyn visa att förpliktelserna i

¹ Beroende på om verksamhetsutövaren har ansökt om både undersökningskoncession och bearbetningskoncession eller endast bearbetningskoncession.

2016-01-27

500-7535-15

samma kapitel iakttas. Enligt 2 kap 2 § samma lag ska alla som bedriver en verksamhet skaffa sig den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa eller miljön mot skada eller olägenhet. Enligt 16 kap 6 § miljöbalken kan tillstånd vägras den som inte har fullgjort sina skyldigheter enligt tidigare tillstånd eller underlåtit att ansöka om nödvändigt tillstånd. Tillstånd kan även vägras vid bulvanförhållanden. Ovanstående innebär att sökanden vid prövning ska visa att den är lämplig att bedriva den ansökta verksamheten. Länsstyrelsen ser behov av att det sker någon form av lämplighetsprövning även vid överlåtelse av tillstånd. Det gäller alla tillståndsgivna verksamheter, men eftersom remissen avser ändring av regelverket för energitorvtäkter vill länsstyrelsen uppmärksamma departementet på behovet att ha kvar kravet på lämplighetsprövning vid framtida överlåtelse av tillstånd för torvtäkter. Med nuvarande ordning sker ingen prövning utan det finns endast en informationsplikt om ändrade förhållanden i 32 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet.

I handläggningen av ärendet har, förutom undertecknande landshövding Lena Sommestad, länsråd Jörgen Peters och miljöhandläggare Lotta Schurmann, även miljövardsdirektör Henrik Frindberg deltagit.

Lena Sommestad

Jörgen Peters

Lotta Schurmann

Detta yttrande har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia:

Länsledningen

m.remisser-energi@regeringskansliet.semagnus.blumer@regeringskansliet.se